

Vanløse den 2. september 2020

Referat af bestyrelsesmøde i Danske Ældreråd

Tid: Tirsdag den 18. august 2020, kl. 10.45 – 14.30

Sted: Hotel Hesselet

Fra bestyrelsen deltog: Mogens Rasmussen, Kirsten Nissen, Inger Møller Nielsen, Per Toft Mouritsen, Carl Aksel Kragh Sørensen, Tommy Petersen, Evy H. Nielsen, Flemming Tejmers, Steen-Kristian Eriksen, Finn Kamper-Jørgensen, Flemming Eilstrup og Anker Andersen.

Fra sekretariatet deltog: Morten Larsen (referent), Lise Sørensen, Marianne Lundsgaard, Lisbeth Grøndahl og Trine Toftgaard Lund.

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt

2. Sager til behandling

2.1 Beslutninger i forhold til drøftelser på bestyrelsesseminar

2.1.1: Danske Ældreråds mærkesager

Bestyrelsen har på bestyrelsesseminaret den 17.-18. august drøftet behov for opdatering af politiske mærkesager.

Bestyrelsen tog stilling til:

- Hvordan Danske Ældreråd bedst støtter ældrerådene i arbejdet med mærkesagerne.
- Hvordan Danske Ældreråd fortsat kan arbejde på at fremme mærkesagerne over for nationale samarbejdsparter.
- Om der er behov for opdateringer eller ændringer af mærkesagerne.

Beslutning: Op til bestyrelsesmødet havde hvert bestyrelsesmedlem været i dialog med ældrerådene i deres valgkreds for at hente input om, hvordan de arbejder med mærkesagerne.

Den generelle tilbagemelding er, at der stor opbakning til mærkesagerne, og at ældrerådene er godt i gang med arbejdet med dem.

Især arbejder ældrerådene for, at der er økonomi til en værdighed ældrepleje, og at der udbredes nye boligformer til ældre. Mærkesagerne om forebyggelse og et nært sundhedsvæsen med kvalitet og uden egenbetaling, arbejdes der i mindre grad med.

Fra Danske Ældreråds side efterlyser ældrerådene: 1) Gode råd til, hvordan de konkret kan arbejde videre med mærkesagerne, 2) mere fakta, baggrundviden og definitioner, 3) opstilling af mere konkrete og målbare mål, og 4) inspiration til, hvordan der kan arbejdes med strategi- og handleplaner i ældrerådene. Desuden vurderer nogle ældreråd, at flere af mærkesagerne – særligt mærkesagen om et nært sundhedsvæsen med kvalitet og uden egenbetaling – er mere nationale end lokale.

Det blev besluttet, at sekretariatet arbejder videre med alle input og kommer med et oplæg på et kommende bestyrelsesmøde.

2.1.2: Danske Ældreråds støtte til ældrerådene

Bestyrelsen har på bestyrelsesseminaret den 17.-18. august drøftet, hvordan Danske Ældreråd kan fastholde og videreudvikle støtten til ældrerådene.

Bestyrelsen tog stilling til proces for det videre arbejde med udvikling af Danske Ældreråds støtte til ældrerådene.

Beslutning: På bestyrelsesseminaret blev det drøftet, hvordan Danske Ældreråd kan fastholde og udvikle støtten til ældrerådene. Blandt andet blev følgende foreslået: Nye mere faglige temamøder med udgangspunkt i mærkesagerne. Fastholdelse af eksisterende heldagsmøder med fokus på værktøjer i ældrerådsarbejdet (valg, lovgivning om ældreråd, kvalitetsstandarder m.v.). Introduktionspakke til nye ældrerådsformænd og -næstformænd med tilbagevendende kursustilbud om ledelse af ældrerådsarbejdet. En øget inddragelse af næstformænd ifm. gennemførelse af medlemsundersøgelser. Understøttelse af lokale borgermøder op mod ældrerådsvalegene 2021.

Det blev besluttet, at der nu skal foretages en vurdering af ressourcetræk og økonomi i forslagene, og at sekretariatet udarbejder et oplæg til prioritering af forslagene og videreudvikling af Danske Ældreråds støtte til ældrerådene, som bestyrelsen kan tage stilling til på næste bestyrelsesmøde.

2.1.3: Danske Ældreråds fundament

Bestyrelsen har på bestyrelsesseminaret den 17.-18. august drøftet, hvordan Danske Ældreråds fundament kan styrkes.

Beslutning: Det blev besluttet, at der nedsættes en ad hoc arbejdsgruppe, som får til opgave at udarbejde en plan for, hvordan der kan arbejdes på at tilvejebringe flere midler til Danske Ældreråd. Bestyrelsen godkendte et udkast til kommissorium for arbejdsgruppen. Arbejdsgruppen består af Flemming Eilstrup, Inger Møller Nielsen og Trine Toftgaard Lund. Arbejdsgruppen vil inddrage relevante kompetencer i den øvrige bestyrelse.

2.2 Forberedelse af repræsentantskabsmøde november 2020

Bestyrelsen besluttede på mødet i april 2020, at repræsentantskabsmødet udskydes til afholdelse forud for konferencen i Vingsted den 24. november 2020, og at der grundet situationen med coronavirus og det sene tidspunkt for afvikling af repræsentantskabsmødet vil være fokus på formalia, mens den mere politiske del udsættes til repræsentantskabsmødet i foråret 2021.

Bestyrelsen drøftede og tog stilling til følgende områder:

- **Forslag fra bestyrelsen**

Det blev på bestyrelsesmødet i april 2020 besluttet, at bestyrelsen på det udskudte repræsentantskabsmøde undlader at fremsætte de forslag, som forudsætter en politisk debat om organisationens udvikling, dvs. forslag om afholdelse af repræsentantskabsmøde hvert andet år og forslag om regulering af kontingentbetalingen.

Seniorrådet i Jammerbugt Kommune har på den baggrund trukket et tidligere fremsendt forslag om forslag om, at næstformanden fremadrettet vælges på repræsentantskabsmødet i lige år, og at formandskabet fremadrettet består af formand og kun én næstformand.

Det blev samtidig på mødet i april 2020 besluttet, at bestyrelsen fastholder forslag om ændret formulering af punkt 5 i dagsorden for repræsentantskabsmødet (ændring af vedtægtens § 7, stk. 1).

Bestyrelsen drøftede forslag til formulering af og begrundelse for forslaget.

Indstilling:

Formandskabet indstillede:

- at bestyrelsen drøfter og tager stilling til formuleringen af og begrundelsen for forslaget.
- at 'Danske Ældreråds holdning til aktuelle ældrepolitiske områder', som udsendes som bilag til repræsentantskabsmødet, er en beskrivelse af Danske Ældreråds fire mærkesager.

- at det søges aftalt med dirigenten, at bestyrelsens forslag om at ændre formuleringen af punkt 5 i dagsordenen for repræsentantskabsmødet behandles under dagordenens punkt 5 på repræsentantskabsmødet.

Beslutning: Bestyrelsen godkendte indstillingen og besluttede, at bestyrelsen stiller forslag om, at formuleringen af punkt 5 i dagsordenen for repræsentantskabsmødet ændres fra "Danske Ældreråds holdning til aktuelle ældrepolitiske områder" til "aktuel ældrepolitisk drøftelse". Sådan en politisk drøftelse vil kunne tage udgangspunkt blandt andet i den til enhver tid besluttede formulering af organisationens mærkesager.

- **Forretningsorden for repræsentantskabsmødet**

Bestyrelsen tog stilling til udkast til forretningsorden for repræsentantskabsmødet 2020, som afspejler, at der er tale om et udskudt møde med fokus på afvikling af formalia.

Indstilling:

Formandskabet indstillede, at udkast til forretningsorden godkendes.

Beslutning: Bestyrelsen godkendte indstillingen.

- **Udtalelse**

Bestyrelsen drøfter, om bestyrelsen vil lægge en udtalelse frem på repræsentantskabsmødet i 2020.

Indstilling:

Formandskabet indstillede, at bestyrelsen grundet repræsentantskabsmødets særlige karakter ikke lægger en udtalelse på repræsentantskabsmødet i november 2020.

Beslutning: Bestyrelsen besluttede, at den ikke vil lægge en udtalelse frem til repræsentantskabets behandling og beslutning, men at der i forbindelse med repræsentantskabsmødet i stedet udarbejdes en pressemeddelelse eller indlæg om et aktuelt emne.

- **Gæster**

Der er tradition for at sende invitationer til repræsentantskabsmødet og den efterfølgende middag til Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg, Sundheds- og Ældreministeriet, ældreorganisationerne, KL og tidligere formænd for Danske Ældreråd.

Bestyrelsen tog stilling til, om der i år skal inviteres gæster til repræsentantskabsmødet.

Indstilling:

Formandskabet indstiller, at der grundet repræsentantskabsmødets særlige karakter ikke inviteres gæster til mødet i november 2020.

Beslutning: Bestyrelsen vedtog, at der på grund af den særlige situation ikke inviteres gæster. De gæster, der normalt inviteres orienteres om, at baggrunden er coronasituationen.

Der var endvidere en drøftelse i bestyrelsen af følgende i relation til repræsentantskabsmødet i november 2020:

- **Beretning**

Bestyrelsen har på mødet i april besluttet, at der forud for repræsentantskabsmødet udsendes en skriftlig beretning for perioden maj 2019 – april 2020 (dvs. den normale beretningsperiode), mens den mundtlige beretning ligeledes skal forholde sig til den mellemliggende perioden fra maj 2020 til november 2020.

Grundet repræsentantskabsmødets særlige karakter foreslås det, at den mundtlige beretning er kortfattet og ikke lægger op til politisk debat.

Bestyrelsen drøftede udkast til skriftelig beretning.

Endelig skriftlig beretning vil blive forelagt til bestyrelsens godkendelse per mail forud for repræsentantskabsmødet. Beretningen skal udsendes til medlemmerne sammen med øvrigt materiale senest den 24. oktober 2020.

Drøftelse: Der var ingen bemærkninger til beretningen.

- **Stemmetællere**

Der vælges stemmetællere ved repræsentantskabsmødets start. Sidste år var afgående bestyrelsesmedlemmer og (på forhånd varslede) deltagere fra salen stemmetællere. Det blev foreslået, at der som udgangspunkt anvendes samme model i år, dog uden afgående bestyrelsesmedlemmer, men at den endelige model for stemmetællere lægges fast i samarbejde med dirigenten.

Drøftelse: Der var tilslutning til forslaget.

Orientering fra sekretariatet vedr. repræsentantskabsmøde

- Der indkaldelse til repræsentantskabsmødet senest den 24. august 2020. Mødets særlige karakter vil tydeligt fremgå af indkaldelsen.
- Dagsorden og øvrigt materiale til repræsentantskabsmødet udsendes senest den 24. oktober 2020.
- Der er taget kontakt til Erik Bertelsen, formand for Favrskov Ældreråd, om varetagelse af dirigentopgaven, og han har sagt ja til at varetage opgaven under forudsætning af repræsentantskabets godkendelse.
- Sekretariatet følger situationen vedr. coronavirus tæt, herunder myndighedernes retningslinjer for afvikling af større arrangementer.
- Dialog med Vingsted om særlige forholdsregler i forhold til maksimalt antal deltagere m.v.

2.3 Drøftelsen af sager om omsorgssvigt i ældreplejen

Bestyrelsen drøftede sommerens eksempler på omsorgssvigt i ældreplejen fra Aarhus og Randers Kommune, herunder hvilke budskaber Danske Ældreråd skal tage med til det kommende topmøde om fremtidens ældrepleje, som sundheds- og ældreministeren vil indkalde til.

Drøftelse: Mogens Rasmussen orienterede om, at han og sekretariatet har været i løbende dialog om topmødet med den relevante ældrepolitiske ordfører og Sundheds- og Ældreministeriet. Tilbage meldingen er, at Danske Ældreråd vil blive inviteret, men også at invitationerne til topmødet endnu ikke er udsendt, og der derfor ikke er nogen officielle udmeldinger om, hvem alle deltagerne bliver på topmødet.

Carl Aksel Kragh Sørensen orienterede om forløbet omkring sagen om Kongsgården i Aarhus. Og kunne blandt andet fortælle, at formanden for Ældrerådet i Aarhus har stået for håndteringen af pressen, og blandt andet har skrevet læserbreve, været i landsdækkende og lokalt radio og tv.

Under bestyrelsens efterfølgende drøftelse blev der blandt andet gjort opmærksom på, at de kommunale tilsyn på ældreområdet gennemføres meget forskelligt fra kommune til kommune. Der bør stilles flere nationale krav til indholdet i de kommunale tilsyn, og ældrerådene har en vigtig opgave med at skubbe på for at opnå et højere ambitionsniveau i tilsynene og efterspørge tilsynsrapporterne så snart de foreligger. Bestyrelsen efterspurgt mere fokus generelt på kvalitetssikring og egenkontrol, på supervision og på bedre information til borgere og pårørende om klageveje og muligheden for at indgive bekymringshenvendelser til Styrelsen for Patientsikkerhed. Det blev nævnt, at sagerne bør give anledning til, at Ældrekommissionens fem værdier, der skal være afgørende for livet på plejehjem, igen kommer på dagsordenen. Genetablering af bruger-/pårørenderåd blev også drøftet.

2.4 Generel drøftelse af coronasituationen

Bestyrelsen drøftede den seneste udvikling ift. coronasituationen, herunder Danske Ældreråds informationsindsats.

Drøftelse:

Det blev bemærket, at det var et stort indgreb i den personlige frihed, da plejehjemsbeboere blev spærret inde, da corona ramte Danmark. Beboerne måtte ikke få besøg og nogle steder ikke gå ud, og havde hermed mistet deres ret til selvbestemmelse.

Der var også en anbefaling om, at der bliver speedet op for den digitale kommunikation på plejehjem, så de er klar med tilbud om videomøder med pårørende, hvis de bliver ramt af besøgsforbud som følge af stigende smittetryk.

3. Økonomi

3.1 Halvårsregnskab 2020

Bestyrelsen tog stilling til halvårsregnskab 2020.

Beslutning: Halvårsregnskabet blev godkendt.

4. Sager til behandling på førstkommende bestyrelsesmøde

Næste bestyrelsesmøde afholdes den 12. november 2020. Følgende sager skal behandles på næste bestyrelsesmøde: Oplæg om videreudvikling af Danske Ældreråds støtte til ældrerådene, udkast til plan for, hvordan der kan arbejdes på at tilvejebringe flere midler til Danske Ældreråd.

Herudover blev følgende sager foreslået til behandling:

- Regeringens udspil til tidlig pension
- Et nordisk kontaktforum for ældrerådsarbejde (ikke nødvendigvis på næste bestyrelsesmøde)

5. Øvrige sager

5.1 Friplejeboliger – punkt sat på efter ønske fra Evy H. Nielsen

Evy H. Nielsen havde ønsket en debat om friplejeboliger, herunder om kvaliteten i tilbuddene, kommunernes styringsmulighederne og økonomien.

Drøftelse:

Der blev ytret bekymring for, at etableringen af friplejeboliger fratager kommunerne muligheden for planlægning af det samlede udbud af plejeboliger og nogle steder fører til, at man nedlægger kommunale plejehjem. På positivsiden blev det blandt andet bemærket, at friplejeboliger netop er med til at understøtte et varieret udbud af plejeboliger.

6. Orientering fra repræsentationer og regionsældrerådene

Anker Andersen orienterede om, at coronasituationen har betydet, at regionsældrerådene har måttet aflyse planlagte arrangementer. Flere regionsældreråd er derfor nu i færd med at planlægge nye møder.

Heller ikke i referencegruppe for borgere og pårørende – nedsat af Videnscenter for værdig ældrepleje, har der været afholdt møder, oplyste Anker Andersen, der er medlem af referencegruppen på vegne af Danske Ældreråd. Anker Andersen har efterfølgende sendt bestyrelsen baggrundsmateriale om Videnscenter for værdig ældrepleje.

7. Orientering fra formandskabet

Formandsskabet havde ikke yderligere bemærkninger.

8. Orientering fra sekretariatet

- Marianne Lundsgaard har den 3. juni og 23. juni deltaget i møder i partnerskab på ældreområdet under COVID-19 mod ensomhed. Partnerskabet har flere end 50 interessenter, og der er fokus på praktiske partnerskabsinitiativer lokalt og nationalt. Partnerskabet skal udarbejde en strategi mod ensomhed og samle gode erfaringer via en portal i Socialstyrelsen.
- Trine Toftgaard Lund har deltaget i to møder i sektorpartnerskab om genåbning af plejesektoren. Fra den 2. juli er der igen åbnet op for både udendørs og indendørs besøg på plejehjem med mindre Styrelsen for Patientsikkerhed finder grundlag for at udstede et påbud gældende for den konkrete institution.
- Opfølgning på undersøgelse blandt ældrerådsformænd om coronasituationen.
- Høje-Taastrup seniorråd er igen medlem af Danske Ældreråd.
- Der er opslået en deltidsstilling som kursus- og medlemssekretær med frist 31. august 2020.

9. Eventuelt

Der blev spurgt til valg til bestyrelsen i Danske Ældreråd i foråret 2021. Danske Ældreråd vil i kommende nyhedsbreve orientere nærmere om valgene. Bestyrelsen tager stilling til procedure for valgene på bestyrelsesmødet i november 2020.